

Sygn. akt III Ca 289/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Leszek Dąbek (spr.)

Sędzia SO Barbara Braziewicz

SR del. Ewa Buczek – Fidyka

Protokolant Aleksandra Sado-Stach

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2015 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa R. S.

przeciwko Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Aresztu Śledczego w Z.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 14 listopada 2014 r., sygn. akt I C 854/11

1. **oddala apelację;**

2. **nie obciąża powoda kosztami postępowania odwoławczego;**

3. **przyznaje radcy prawnemu M. S. od Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Zabrze) kwotę 73,80 zł (siedemdziesiąt trzy złote osiemdziesiąt groszy), w tym kwotę 13,80 zł (trzynaście złotych osiemdziesiąt groszy) podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu powodowi w postępowaniu odwoławczym.**

SSR (del.) Ewa Buczek-Fidyka SSO Leszek Dąbek SSO Barbara Braziewicz

Sygn. akt III Ca 289/15

Sygn. akt III Ca 289/15

UZASADNIENIE

Powód R. S. ostatecznie żądał zasądzenia na jego rzecz od poz-wanego Skarbu Państwa - Dyrektora Aresztu Śledczego w Z. zadośćuczynienia

za krzywdę w kwocie 8.00zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia powództwa oraz zwrotu kosztów procesu.

Uzasadniając żądanie twierdził, że w czasie pobytu w Areszcie Śledczym w M.-wicach Dyrektor tego Aresztu pozytywnie rozpatrzył jego wniosek o protezowanie jego jamy ustnej, co skutkowało podjęciem przez niego leczenia stomatologicznego i w jego trakcie usunięciem zębów oraz korzeni zębów. W trakcie leczenia został przeniesiony do Aresztu Śledczego w Z., gdzie pomimo rozpoczętego leczenia stomatologicznego Dyrektor tego Aresztu odmówił zgody na dalsze leczenie stomatologiczne

i bezpłatne oprotezowanie jamy ustnej powoda. Niezakończone leczenie powoda doprowadziło u niego do powstania cierpień psychicznych, gdyż w pozbawiony jest on obecnie możliwości spożywania wszelkich pokarmów i normalnego funkcjonowania oraz utracił wiarę w swoją atrakcyjność.

Pozwany Skarb Państwa – Dyrektor Aresztu Śledczego w Z. wnosił o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz od powoda zwrotu kosztów procesu. Zarzucił, że w dokumentacji medycznej powoda brak jest jakiegokolwiek informacji

o udzieleniu mu zgody na protezowanie jamy ustnej oraz że nie mógł on otrzymać takiej zgody z uwagi na regulację art. 115 k.k.w. w związku z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 13 12 2003r. w sprawie warunków i sposobu zaopatrzenia osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych w protezy, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (Dz.U. nr 204, poz. 1986).

Sąd Rejonowy w Zabrze w wyroku z dnia 14 11 2014r. oddalił powództwo, przyznał pełnomocnikowi powoda od Skarbu Państwa koszty nieopłaconej pomocy prawnej oraz „odstąpił od obciążania powoda kosztami postępowania”.

W ustalonym stanie faktycznym w motywach orzeczenia przywołał regulację art. 417

i art. 448 k.c. w związku z art. 23 k.c. i art. 24 k.c. oraz § 4 ust. 1 wskazanego powyżej rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości. Następnie dokonała oceny poczynionych

w sprawie ustaleń faktycznych i stwierdził, że zachowanie pozwanego nie było sprzeczne z tymi regulacjami prawnymi, gdyż powód nie spełniał przewidzianych w § 4 ust. 1 b warunków, co już tylko z tego powodu czyniło powództwo bezzasadnym. Ponadto wskazał, że w książeczce zdrowia powoda nie zawarto informacji o udzieleniu w Areszcie Śledczym w M. zgody na protezowanie, „co przemawiało na za przyjęciem, że formalnie nie została ona udzielona”, że po przyjęciu go do Aresztu Śledczego w Z. sanacja jego jamy ustnej nie została zakończona, gdyż w dniu 12 03 2012r. odmówił stawienia się na badania oraz że z opinii biegłego jednoznacznie wynika, że brak zgody pozwanego na protezowanie nie miało negatywnego wpływu

na stan zdrowia powoda, co dodatkowo przemawiało za oddaleniem powództwa.

O kosztach procesu orzekał na mocy regulacji art. 102 k.p.c. uwzględniając sytuację materialną powoda oraz fakt jego ponownego osadzenia w zakładzie karnym. Należne pełnomocnikowi powoda koszty nieopłaconej pomocy prawnej przyznał stosując regulację § 18, § 11 ust. 1 pkt 25 oraz § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 09 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie

oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej

z urzędu (Dz.U. nr 163, poz. 1348, z późniejszymi zmianami).

Orzeczenie zaskarżył **powód R. S.** wnosząc o jego zmianę

przez uwzględnienie powództwa i zasądzenie na od pozwanego kosztów świadczonej

z urzędu pomocy prawnej w toku postępowania odwoławczego zwrotu kosztów,

bądź uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Zarzucał, że przy ferowaniu wyroku naruszono prawo procesowe, regulację art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie przez Sąd pierwszej instancji granic swobodnej oceny dowodów i uznanie, iż opinia biegłego sądowego oraz opinia uzupełniająca są miarodajne i wyczerpujące podczas, gdy biegły sporządził opinie wyłącznie na podstawie dokumentacji pomijając bezpośrednio badanie powoda.

Ponadto zarzucał, że przy ferowaniu wyroku naruszono prawo materialne, regulacje:

- § 4 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 13 12 2003r. w sprawie warunków i sposobu zaopatrzenia osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych w protezy, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (Dz.U. nr 204, poz. 1986),

- art. 417 § 1 k.c. w związku z art. 77 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

gdyż działanie pozwanego w zakresie odmowy przyznania powodowi bezpłatnej protezy jamy ustnej nosiło znamiona deliktu władzy publicznej oraz doprowadziło

do pogorszenia stanu zdrowia powoda.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

Sąd pierwszej instancji trafnie zakwalifikował roszczenia powoda przyjmując, że ma ono źródło w reżimie odpowiedzialności deliktowej, a następnie orzekając

w sprawie skonstruował prawidłową podstawę faktyczną orzeczenia.

Zawarte w części ustalającej uzasadnienia zaskarżonego wyroku ustalenia faktyczne – poza ustaleniami dotyczącymi konieczności protezowania jamy ustnej powoda - nie były kwestionowane w apelacji.

W znacznej części dotyczą one faktów bezspornych pomiędzy stronami,

a w pozostałym zakresie mają podstawę w zgromadzonym w sprawie materiale, który

w tej części jest logiczny, zaś informacje zawarte w poszczególnych źródłach dowodowych nawzajem się uzupełniają i potwierdzają i jako takie są w pełni wiarygodne.

Prawidłowe są również ustalenia faktyczne kwestionowane przez pozwanego.

Zostały one poczynione na podstawie informacji zawartych w prawidłowo sporządzonych opiniach biegłego i jego opinii uzupełniającej, których moc dowodowa została w sposób prawidłowy oceniona przez Sąd Rejonowy.

Jakkolwiek bowiem opinie te zostały sporządzone wyłącznie na podstawie dokumentacji lekarskiej zawartej w aktach sprawy, to od czasu opuszczenia przez powoda Aresztu Śledczego w Z. do czasu ich sporządzenia minęło ponad trzy lata

i jak trafnie zauważył Sąd pierwszej instancji z uwagi na znaczny wpływ czasu oraz niewątpliwie powstałe w tym okresie zmiany w stanie uzębienia powoda bezpośrednio badania powoda „nie mogło mieć większego wpływu na treść opinii” oraz co słusznie podkreślono w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku pominięcie tych badań zostało spowodowane zachowaniem skarżącego, który nie stawił na wyznaczone przez biegłego badania.

Dlatego czyniąc te ustalenia Sąd Rejonowy nie naruszył zawartej w art. 233 § 1 k.p.c. zasady swobodnej oceny dowodów i podniesiony w apelacji zarzut jej naruszenia jest nieuzasadniony.

Z tych też względów Sąd odwoławczy przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji.

W świetle podstawy faktycznej powództwa roszczenie powoda ma źródło

w regulacjach art. 448 k.c. w z związku art. 417 k.c. i art. 24 k.c. statuującej odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkody niematerialne wyrządzone przez niezgodne z prawem działania i zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej.

Dla powstania tej odpowiedzialności konieczne jest żeby działania lub zaniechania pozwanego były bezprawne, co w okolicznościach sprawy sprowadza się

do naruszenia przez pozwanego regulacji § 4 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 13 12 2003r. w sprawie warunków i sposobu zaopatrzenia osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych w protezy, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (Dz.U. nr 204, poz. 1986)

Dokonana przez Sąd Rejonowy ocena prawna tego zagadnienia jest prawidłowa i Sąd odwoławczy ją podziela i przyjmuje za własną (orzecz. SN z dn. 26 04 1935r. C III 473/34, Zb. U.z 1935r. poz. 496).

W szczególności w jej ramach nie naruszono przywołanej w apelacji regulacji § 4ust. 2 pkt 1 tego rozporządzenia.

W toku postępowania nie wykazano bowiem żeby stan zdrowia pozwanego wymagał oprotegowania jego jamy ustnej, wprost przeciwnie z opinii biegłego i poczynionych na jej podstawie ustaleń faktycznych wynikało, że brak oprotegowania

nie miała wpływu na stan zdrowia pozwanego oraz co należy podkreślić, gdyby nawet mógł on mieć taki wpływ to w czasie pobytu powoda w Areszcie Śledczym w Z. oprotegowanie jego jamy ustnej nie mogło zostać przeprowadzone, gdyż proces leczenia nie został zakończony na skutek odmowy powoda stawienia się na badania.

Z tego też powodu nie można pozwanemu przypisać winy za powstałe w psychice powoda ewentualne negatywne konsekwencje braku oprotegowania jego jamy ustnej w czasie jego tymczasowego aresztowania (nie zostały one przez powoda wykazane), co w świetle przywołanych powyżej regulacji prawnych czyni jego powództwo bezzasadnym

Znalazło to prawidłowe odzwierciedlenie w zaskarżonym wyroku i apelacja jest bezzasadna.

Reasumując zaskarżony wyrok jest prawidłowy i dlatego apelację powoda jako bezzasadną oddalono na mocy regulacji art. 385 k.p.c.

Ustanowionemu z urzędu radcy prawnemu reprezentującemu powoda przyznano wynagrodzenie od Skarbu Państwa w oparciu o regulację § 15

w związku z § 12 ust. 1 pkt 1 i § 10 pkt 25 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 09 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. nr 163, poz. 1348, z późniejszymi zmianami).

SSR (del.) Ewa Buczek-Fidyka SSO Leszek Dąbek SSO Barbara Braziewicz